

**V
N
T**

LUCIFER

**K
N
S**

LUCIFER

INHOUD

Lucifer, de doorluchtigste boven alle engelen, hoovaardig uit blinde liefde tot zich zelf, benijdt Gods onbepaalde grootheid alsook den mensch, naar Gods beeld geschapen en met het paradijs begiftigd. Hij komt tegen God in opstand.

1^e Bedrijf : de redenen tot den opstand worden uiteengezet : het natuurlijk geluk van den mensch, zijn bovennatuurlijke bestemming en de gevolgen voor de engelen.

Reizang : de engelen verheerlijken Gods grootheid en beloven gehoorzaamheid.

2^e Bedrijf : er wordt tot den opstand besloten. Belzebub hitst Lucifer aan ; deze wordt verbitterd door Gabriëls toelichting over Gods bevel en zweert te zullen muiten. Er worden middelen beraamd om de engelen op te ruïnen. De rei betreurt de verbroken eendracht des hemels.

3^e Bedrijf : de opstand wordt ontwikkeld. De goede engelen beproeven de misnoegden tot betere inzichten te brengen. De kwaden trachten de rei te verleiden. Michaël eischt onderwerping. De oproerigen gaan hun weg, Lucifer wordt opperhoofd. De rei treurt.

4^e Bedrijf : de opstand barst los. Michaël trekt te velde, Lucifer wakkert zijn krijgers aan. Raphaël beproeft een laatste poging tot verzoening, doch vruchteloos. Raphaël en de rei bidden om mededoogen.

5^e Bedrijf : Nederlaag van Lucifer. Uriël verhaalt aan Raphaël den strijd en Lucifers nederlaag. Michaël komt triomfantelijk terug. Gabriël kondigt aan, dat Lucifer den mensch tot zonde heeft gebracht, maar meteen, dat God een verlosser heeft beloofd. Michaël zendt de engelen uit om Lucifer voor immer te straffen.

Het Tooneel is in den Hemel.

Joost van den Vondel.

Vondel werd geboren te Keulen in 1587, van Antwerpsche ouders. Toen hij zeven jaar was, verlieten zijn ouders Keulen, waar zij, na hun vlucht uit Antwerpen, een wijkplaats hadden gevonden. Zij trokken naar Frankfort, naar Bremen, vervolgens naar Utrecht en vestigden zich ten slotte te Amsterdam. Joost was tien jaar toen zijn vader daar het poorterschap verwierf.

De negen- à tienjarige Joost, die thans, na drie-en-een-halve eeuw gevierd wordt als de grootste dichter van zijn stad, van zijn land, zal te Amsterdam vermoedelijk niet aanstonds het milieu hebben gevonden,

Koninklijke Nederlandsche Schouwburg

Directie: JORIS DIELS

LUCIFER

Treurspel in 5 bedrijven door : JOOST VAN DEN VONDEL

Regie : BEN ROYAARDS

Decor : JAN BRUSSELMANS

(Uitvoering : Ivo en Meeus)

Costumes : LON LANDAU

(Uitvoering : Fons Bayens)

Muziek : DAAN STERNEFELD - - - Choregrafie : LEA DAAN

P E R S O N E N :

Belzebub	{ wederspanning oversten }	{	Jos. Gevers
Belial			Jan Cammans
Apollion			Arthur Van Thillo
Gabriel, Gods geheimnistolk			Frans Van den Brande
Lucifer, Stedehouder			Joris Diels
Michaël, Veldheer			Marcel Cauwenberg
Rafaël, Bescherm engel			Ida Wassermann
Uriel, Michaëls Schildknaap			Ben Royaards

Rei van Engelen : Jenny Van Stantvoort, Gella Allaert, Greta Lens,
Jet Naessens, Nora Oosterwijk, Cara Van Wersch, Martha De
Wachter, A. Delen, Louise Colpijn.

Luciferisten : Willem Cauwenberg, Robert Marcel, Free Waeles,
Edward Deleu, Fred Engelen, René Van de Putte, Charles Janssens,
Walde van Suchtelen, Joop van Alen.

*De volgende Dames en Heeren zingen in het
koor bij de opvoering van LUCIFER :*

DAMES : L. Godere, J. Van Laar, V. Clauwens, E. Peeters, L. Delin,
M. Brangers, F. Menheer, M. Grimbers, J. Geertsens, R. Vleugels,
L. Diels, V. Geysen, M. Aderman, B. Hendriks, Ch. Pourquoi,
D. Tolkowsky.

HEEREN : A. Van Herck, A. Krick, Mertens, E. Ponzio, E. Sneyders,
A. Janssens, A. Menheer, J. De Cuiper, W. Peeters, F. Henderikx,
H. Verbeke, P. Noe.

waarin hij ten volle op kon gaan. Zijn ouders hadden hoofdzakelijk contact met Brabanders, en de Brabander was in het strenge en stijve Noorden niet bemind. Toch moet de Amstelstad voor het gezin een rustiger verblijfplaats geweest zijn dan het roomsch-katholieke Keulen, waar zij zich als ballingen moesten voelen, als vreemden; en geleidelijk heeft de jonge droomer met het hem ingeboren aanpassingsvermogen zijn plaats in de sfeer van de stad gevonden. Amsterdam met haar groene grachten, haar drukbevolkte havenwijk, het ruime en met zeilschepen bevreugelde IJ en het rumoerige handelsbedrijf moet hem spoedig hebben bekoord. In zijn eerste gedichten vinden wij er de blijken van.

Maar de heugenis aan Keulen, zijn geboortestad, bleef onverflauwd. Zij moet hem des te liever zijn geweest, omdat zij samenviel met herinneringen aan zijn zorgeloze kinderjaren, genoten in het huis aan de Grosse Witschengasse, waar de violenbloem prijkte. Er bleef in zijn herinnering ook een schoon visioen van eenmaal aanschouwde liturgische pronk en praal, de praal van processies, van Roomschen eeredienst. De kleine Joost moet zijn eerste levensjaren met open oogen hebben genoten. Zoo bleef Keulen hem lief. Om wille van zijn zorgeloze jongensjaren, om wille van het schoone beeld, dat in hem geboren was.

Amsterdam begon toen, in de 17^e eeuw, zijn groote vaart te nemen. Vondel's vader bestemde zijn zoon tot bediende in den kousenhandel. Joost ontving op school onderricht in vier vakken: schoonschrijven, rekenen, boekhouden, Fransch. Hij werd in de Rederijkerskamer tot vaandrig uitgeroepen.

Op 13 Mei gaat door heel de wereld een schok, als Johan van Oldenbarneveldt wordt veroordeeld en gehalsrecht. Dit feit heeft een geweldigen weerklank gevonden in het hart van Vondel, heeft hem zoo geweldig aangegrepen, dat hij hierdoor geestelijk is verlamd geworden. — Hij komt in aanraking met Hooft, met de dochters van Roemer Visscher, die hem aansporen Latijn te leeren. Dat beïnvloede hem en hij schrijft een treurspel over den dood van Oldenbarneveldt: « Palamedes ofte de vermoorde onnoozelheid, » (1625). Vondel wordt hierom veroordeeld tot een boete van 300 gulden.

In de tweede helft van 1639, onder invloed van Leonardus Marius, doet Vondel zijn intrede in de Katholieke kerk.

In de kunst vond Vondel troost voor de beproevingen in zijn huiselijk leven. Door het faillissement van zijn zoon verloor hij zijn met zorg bijeengespaard kapitaal en werd toen door zijn dochter onderhouden. Later werd hij boekhouder aan de bank van leening. In 1668 werd de tachtigjarige met behoud van tractement ontslagen. Toen zijn dochter in 1675 stierf moest hij door zijn kleinzoon onderhouden worden, tot de dood hem in 1679 op 91 jarigen leeftijd wegrukte.

KONINKLIJKE SCHOUWBURG OOSTENDE

Maandag 27 Februari 1938 te 20 uur

Buitengewone Galavertooning

INGERICHT DOOR

De Vrienden van het Nederlandsch Tooneel

onder de bescherming van het Ministerie van Openbaar Onderwijs.

L U C I F E R

— JOOST VAN DEN VONDEL —

DOOR DEN

Kon. Nederl. Schouwburg van Antwerpen

Inleidend woord door MARNIX GIJSEN

Programma: 2 Fr.